

Kommunestyremøte 19.03.2015.

25, ingen forfall.

Spørsmål om habilitet:

- Fremgaard: Stiller spørsmål om habilitet. Forundra etter å ha lest valdresen forrige uka. Vaktmesteren kaller arbeidsgruppa for bukken og havresekken. Det blir spesielt å sitte her å kjempe for arbeidsplassen i Begnadalen i dag. Er det riktig å diskutere med de som kjemper for arbeidsplassen.
- Rådmannen: Har ikke vurdert dette. Saken er et strukturspørsmål. Det kan ha en virkning i forhold til arbeidsplass. Alle ansatte er ansatt i SAK med for tiden plassering. Det er ikke gitt at saken har en direkte virkning på de arbeidsplassene. Usikker, men tror ikke han kan betraktes som en part i saken. Rådmannen anbefaler å erklære han habil.
- Fremgaard: Har vanskelig for å se om en er vaktmester eller politiker når en går ut i media og kritiserer arbeidsgruppa.
- Jensen: Vi er vel så 3000 i kommunen. Alle arbeidsplassene i SAK skal besettes, helst av Sør-Aurdøler. Hvis arbeidsforhold skal få konsekvenser for å drive med politikere, kan det bli vanskelig å få 25 politikere i denne salen.
- Helland: Anbefaler å erklære han habil, men vil følge ekstra strengt med på hva representanten gir uttrykk for i saken. Folk kan snakke seg inhabile i en sak. Erklært habil mot 1 stemme.

Innledning v/ rådmannen:

- Dette er en sak som engasjerer veldig. Det er bra, og vitner om at vi har et levende bygdemiljø og et demokrati som forhåpentligvis fungerer på en god måte. Administrasjonen fikk et utredningsoppdrag 19. juni 2015: Sentralskolemodell med 3 alternativer, på kort og lang sikt. Høringsnotat med 2 alternativ ble sendt ut i desember. Utredning av det 3. alternativet ligger i saksframlegget.
- Dagens struktur vil ikke være økonomisk forsvarlig i overskuelig framtid, jf. KS-rapport. Etter dette er det gjort tilpasninger i drifta og innført eiendomsskatt. Bildet er derfor noe annerledes, men vi har en dyr struktur.
- Mange hensyn er vurdert opp mot hverandre og i forhold til helheten som bakgrunn for forslag til vedtak. Rådmannen har lagt vekt på å se ting i et litt større perspektiv.
- Rådmannen har konkludert med at sentralskolealternativet ikke er å anbefale. Begrunnelsen for dette er økonomi og hensynet til barna.
- Bare ett alternativ medførte en vesentlig innsparing – sentralskole på Bagn. Dette ville gi for lang reiseveg, og kan ikke anbefales av hensyn til barns beste.
- Det er hevda at det spares 300 000 ved å legge ned Begnadalen skole. Dette er ikke riktig, men angir netto driftsresultat i beregningene.
- Det var mange og omfattende høringsuttalelser, som i det vesentligste har gått på saken. Rådmannen har vektlagt mye av det som står i uttalelsene tungt, særlig knytta mot hensyn til barnas beste. Dette har hatt hovedfokus i rådmannens konklusjoner, så lenge det ikke kan vises store økonomiske besparelser. Forslag fra rådmannen gir

ingen store innsparinger, det er derfor ikke økonomien som avgjør, men andre hensyn. På lenger sikt mener rådmannen en styrking ved å samle det som kan samles innenfor rimelighetens grenser er fornuftig for Sør-Aurdal som samfunn.

Gjennomgang av saksframlegg v/Islandsmoen Kleven:

- Bakgrunnen for saken: gjennomgang av ressursbruk og synkende elevtall, og dermed reduserte statlige overføringer.
- Historisk tilbakeblikk og gjennomgang av vedtak.
- Det har blitt stilt spørsmål om ikke eksterne konsulenter burde sett på dette. Det vises til uttalelse fra Valdres kommunerevisjon i 2006, J Tharaldsen 2008, rapport i 2011 basert på arbeidsgrupper og Agenda konsulent.
- Viser til grunnlaget for rådmannens saksframlegg: rapporter, uttalelser m.m.
- Utgangspunktet var å spare penger. Hvordan kan rammene brukes til det beste for flest mulig?
- Barnets beste har vært sentralt.
- Viser til kommuneplanens samfunnsdel.
- Er bekymra for elevtallet i Hedalen. Samarbeid med Ringerike er en mulighet for å få opp elevtallet.
- Viser til erfaringer ved nedlegging av Reinli skole. Dersom det skal skje en ny sammenslåing må vi starte tidlig for å bygge opp en ny og god kultur.
- Midlertidige løsninger vil være en belastning for elevene. Dette er også påpekt i høringsuttalelsene.
- Ut fra det vi vet i dag vil Begnadalens barnehage ha 5 barn høsten 2017.

Bakkom:

- Minner om Håvard Mo (KS) uttalte at det er en politisk oppgave å sette grensen for pengebruk. Kommunestyrets plikt er å få orden på økonomien. Når det er tomt er det tomt. For å utnytte handlingsrommet vil det gjøre vondt. Hører mange snakker om Ringerike. Kommunereformen er så vidt påbegynt. Tror det er lurt å ikke ta kommunereform i skolesaka. Da vil det bli kaotisk.

Damslora:

- Fikk sjokk da jeg så forslaget fra rådmann. Skal en 6-åring tåle skyssen, men ikke en 13-14 åring? AP har hatt sentralskole som agenda hele tida, at alle skal få samme mulighet, et stort bredt lærerkollegium. Det er ikke lagt fram et skikkelig regnskap over konsekvenser. Uten fullstendige tall vil jeg peke på at Begnadalen ikke er skikkelig utgreia. Det burde vært fult med. Kretsgrensa har blitt flytta nedover gjennom åra. Det går an å ha flere elever på Begnadalen og færre på Bagn, og hatt flere elever på Begnadalen. Det er ikke bastant når det gjelder reisetid, bare anbefalinger.

Huseby:

- Vi har en kommune som er omfattende i geografi, og det vanskelig å få landa et skolestandpunkt som gjør at alle unga får det like bra. Vi har snakka mye om barnas

beste. Barnas beste er en velfungerende hverdag med skole, familie, venner og fritid. Vi må organisere skole og hverdag på en best mulig måte. Ille at vi har brukt så mye tid på å komme tilbake der vi var i fjor vår. Vi må se på hva vi vil med bygdene våre og utvikle dette videre.

- Forslag: (ikke riktig sitert, se forslag som blir oversendt)
 1. Det opprettes ingen sentralskole.
 2. HEBU fortsetter som i dag. Punkt om psykososialt miljø kan tas bort. Ungdomstrinnet vurderes mot faglig kompetanse og elevtall.
 3. Punkt om Ringerike er greit.
 4. Foreslår å stryke og erstatte. Begnadalen skole opprettholdes som 1-7 med nedre grense på 35 elever over 5 år.
 5. C-blokka og Fossvang.
 6. Foreslås strykes.

Elling Fekjær:

- Er glad for at det rådmannen som har utreda skolestruktur. Har vært med i 3 tidligere utredninger, med blanding av politikere, rådmann, folk osv. Det har blitt lapskaus. Det har vært en god prosess.
- Faglig og personlig utvikling kommer godt fram.
- Dette er en håpløs debatt for politikerne. Alle vil beholde sin skole. Vi skal passe på at elevene får det de har rett på og at det blir en god skole.
- Reiseveg har vært sentralt. Det er vår oppgave å passe på at det blir forsvarlig reiseveg. Støtter det rådmannen har kommet fram til her.
- Unger er forskjellige, og er fra ulike hjem og miljø. Skolen skal fange opp. Er redd for at flere skal dette gjennom.
- Elevtallet går ned. Det er hver enkelt sitt ansvar å prøve å utvikle Sør-Aurdal og bygda vi bor i. Hva kan hver enkelt gjøre for å få flere til å flytte til Sør-Aurdal? Vil vi beholde skolen så må vi ta fatt i dette og skape noe.
- Sør-Aurdal har ikke godt omdømme når det gjelder skoleprosesser. Hvem tør å legge en bedrift til Sør-Aurdal når det er så usikkert? Vi må få ro og forutsigbarhet. Håper vi kommer fram til noe som er fast, slik at vi slipper en ny ørkenvandring.
- Dette er ikke en debatt om kommunestruktur. Dette må bli en egen debatt og hele kommunen må si noe om dette.
- Nå må vi framover og være glade for at nabobygda lykkes.

Schlytter:

- Ap og Sp har kjørt sine prosesser og kommet fram til et felles forslag etter felles gruppemøte på tirsdag.
Alternativt forslag - Se oversendt tekst.

Storsveen:

- Vi må bry oss og ville. Psykososialt **læringsmiljø** gjelder ikke bare noen få, men hele gruppa. Smertegrensa for størrelsen på en skole er nådd for lenge siden, både for

Hedalen og Begndalen. Forslag: 1 ungdomsskole i kommune. 1 barneskole i øvre del, og 1 i ytre del. Da vil elevtallet øke ved alle skoler.

Olsen:

- Vi har plikt til å lage et grunnskoletilbud som foreldre og barn kan leve med, dvs. at de får hverdagen til å gå opp. Folk har etablert seg og innretta hverdagen etter de skoletilbudet som er. SFO må ligge ved skolen slik at 6-åringene slipper å bli frakta rundt. SFO er en skolefritidsordning, ikke en oppbevaringsordning.
- SAK kan vedta ordning om fritt skolevalg for å gjøre tilbudet mer fleksibelt. Ganske mange kommuner i Norge har dette.
- Håper vi ikke ødelegger bygdesamfunnene, men klarer å lage gode ordninger og gjøre bygdene livskraftige slik at skolene eksisterer videre.
- Det er viktig at vi begynner å snakke positivt med det som skal skje i skoleverket. Vi må gjøre det beste ut av vedtaket, og være flinke til å jobbe med omdømmet.

Rustebakke:

- En sak som engasjerer mange. Viser til formulering i Krfs program. Stemmer for å beholde dagens skolestruktur med bakgrunn i program og uttalelser. Vi bor i en langstrakt kommune med en desentralisert skolestruktur som er dyr i drift. Vi har råd i dag med eiendomsskatt. De fleste barna på Begndalen skole bor sør for skolen, mellom Hougsrud bru og Begna bruk. Det er mange arbeidsplasser sør i kommunen. Å bo i Sør-Aurdal og jobbe på Nes eller i Hønefoss blir vanskelig med SFO og skole på Bagn. Tror rådmannens forslag koster mer enn det smaker, og stemmer for å beholde dagens skolestruktur. *Fremmer alternativt forslag til vedtak – se oversendelse.*

Leite:

- Det har vært en lang prosess, som vi og har hatt før. Dette er tunge prosesser for bygdene våre. Sentralskolemodell er utreda. I dag har vi svaret, og vi kan gå videre. Vi ser vurderingene av hva som er barnas beste, som jeg mener vi må vektlegge mest. Mener vi må se på en 2-skolemodell. Vi må bygge sterke skoler som har sterke fagmiljø. Dette er bakgrunnen for fellesforslaget fra Ap og Sp. Hvis vi ser på kartet ser vi at det er en langstrakt kommune. Samtidig ser vi store utfordringer med synkende elevtall og synkende inntekter. Mener derfor vi må utrede et samarbeid for søre delen av kommunen, og at Nes må tas med i betraktningen. Som SP-politikere ønsker jeg en desentralisert løsning så langt det er mulig. Tror vi står sterkere med et samarbeid i sør. Det er mange løsninger som kan være aktuelle. Med ekstra inntekter har vi kjøpt oss tid til å vurdere dette. Forslaget må ikke oppfattes som ei sovepute. Vi må bruke tid. Hva er framtida for skolene i SAK? For å ha noe å forholde oss til har vi tenkt en nedre grense for elevtall. Hvis vi ser at vi ikke får til noen samarbeidsløsning, så er vi der rådmannens forslag er. Når elevtallet blir for lavt vil det medføre endringer av skolekretser. Tror dette kan være med å trigge bygdene litt, og at det kan være positivt. Det er stor stå på vilje, og det å ha et tall å forholde seg til kan være positivt. Tror ikke dette behøver gå på bekostning av Valdres.

- Er ikke enig i at eiendomsskatten løser alle sorger. Dette er i så fall bare for en periode. Vi har kjøpt oss tid. Vi bruker i dag 6 millioner mer på skole enn det vi får til å drive skole. Vi må ta inn over oss at vi har en utfordring, og være oss det ansvar det bevisst.

Elling Fekjær:

- Ber om gruppemøter etter hvert for å drøfte de ulike alternative forslag til vedtak.
- Alternativt forslag til AP og SPs forslag, pkt. 4: Rådmannen får i forslag å arbeide fram en mulig samarbeidsløsning for ytre del.

Helland:

- Vi må yte trykk mot Ringerike også politisk. Poenget er at vi må jobbe både politisk og administrativt. Prosessen vil vise hva resultatet blir. Advarer mot å legge for sterke føringer i starten av en prosess.

Elling Fekjær:

- Trekker sitt alternative forslag etter å hørt begrunnelsen.

Bakkom:

- Jeg håper en slik prosess og debatt som har vært så opprivende, at den ikke kommer igjen med full styrke om noen år. Det er vi ikke tjent med. Elevene blir usikre. Foreldre og besteforeldre synes dette er deprimerende. Vi må tenke på lærerne som er ansatt i SAK.
- Håper det blir et vedtak som gjelder framover, og ikke utsetter SAKs innbyggere for mange slike prosesser.
- Vi bør legge bygdestrider til side og vi bør begynne å framsnakke hverandre, i stedet for å si at noen må gi og ta. Skolen på Bagn bør være en barne- og ungdomsskole med en administrasjon. Mener utbygginga på Bagn skole bør vente til vi har fått skolestrukturen på plass.
- Jeg ønsker at det skal hete at vi bygger en svømmehall for Sør-Aurdal, for det er det vi gjør. Vi må tilrettelegge samarbeid.
- Det er spart mye på skole de siste åra. Uansett vedtak ønsker jeg at skolen i SAK ikke skal strypes mer enn den allerede er gjort.
- Tall på **elever i** utredningene er ikke helt kvalitetssikra.

Huseby:

- Har sett på Ap og Sps forslag. Det er mange ting vi er enige om.
Pkt 1 a Ringerike: Dra inn framtida for langt.
Pkt 1 b Uvesentlig når det gjelder skole.
Pkt 2 SFO bør ligge i nærheten av skolen.
Pkt 3 Burde klargjøres.
Pkt 4 Enig i at det må være politisk forankra.
- Foreslår gruppemøter.

Jensen:

- Skolesaken har gått over mange år. Sammenligner det med å sloss mot vinden. Slik følger jeg at skolesaken har vært. Vi vil så gjerne ha gode løsninger for unga våre, men samtidig er det økonomi, skoleskyss og mange ting som spiller inn i forhold til hva som blir resultatet.
- Tror det er viktig at vi skaper ro rundt saken, og er glad for resultatet av forslag fra Ap og Sp. Støtter dette.

Fremgaard:

- Det er mye bra i forslag fra Sp og Ap. Mener det er viktig med samarbeid med Nes, det faller naturlig når en ser på kartet. Samtidig sender vi nå skoledebatten ut på nytt: Begnadalen, Hedalen og Nes. Ønsker å få vekk bygdestriden i SAK. Det beste vi kan gjøre er å samle ungene og få en felles identitet. Rådmannens forslag er balansert og klokt. Her er trådene i uttalelsene samla.
- Går det an å sette et tidsspekter? Det bør skje rimelig fort. Det trengs å få fortgang i C-blokk. Plutselig er bygget stengt, hva gjør vi da?
- Håper på et godt resultat og litt mer føringer.

Perlestenbakken:

- Opplever at administrasjonen har jobba godt, og hatt barnas beste og skolefaget i fokus, og en ryddigere prosess enn forrige gang. Må fortsette å jobbe på denne måten.
- Fellesforslaget er godt, vi lager ikke splid men jobber videre for å få til en god løsning for ytre del.

Wold:

- Dagens struktur er ikke bærekraftig i overskuelig framtid. Er det tatt tilstrekkelig hensyn til dette i saken? Vi blir ikke ferdig med debatten i sør med dette vedtaket. Føler at de blir invitert fra administrasjonen til å fremme forslag om å legge ungdomsskolen i Hedalen til Bagn? Hvorfor har ikke rådmannen foreslått dette?

Hougsrud:

- Ingen vil legge ned noen skoler. Vi sitter her fordi vi skal forvalte økonomien. Realiteten er at vi må spare penger. Med fellesforslaget tar det lang tid før vi sparer penger. Da må vi finne de pengene et annet sted. Et forslag som sparer penger: Else Turid sitt (1 ungdomsskole og 2 barneskoler). Fellesforslaget gir oss tid til å finne en løsning vi kan leve med.

Damslora:

- Ser fellesforslaget som en stopp i opplegget. Må ikke glemme at dette ikke er bærekraftig på sikt. Skjønner ikke hvordan vi skal få pengene til å rekke til.
- Glad for at vi kanskje kan få med oss Ringerike på laget.

Leite:

- Enig i at det er viktig å komme i gang med prosessen. Mange av høringsuttalelsene har uttrykt at vi må få landa. Men vi kan ikke slutte arbeidet.

Fremgaard:

- Hvor lang tid tror rådmannen vi trenger for å bearbeide saken mot Ringerike?

Tor Einar Fekjær:

- Glad for at sentralskole er lagt bort. Viktig at vi får forutsigbarhet.
- Det er lagt fram flere gode forslag, som er ganske samstemte.
- Ønsker en presisering i flertallsforslaget når det gjelder elevtall og endring av kretsgrenser.
- Viser til sitt forslag som ble vedtatt i juni 2014, om at dersom sentralskole ikke fører fram, skal det tas en nøye vurdering av bygga som skal brukes.

Rådmann:

- Hvor mye mer det koster å beholde Begnadalen: Forutsetningene her er at vi har samme lærertetthet i Begnadalen og Bagn. Det vi hadde spara ved å flytte Begnadalen er det som er knytta til bygget. Ville spara bortimot 1,5 mill.
- Bærekraftig skolestruktur: Må satse på at det vi kommer fram til i dag er bærekraftig på sikt.
- Det er kutta ca. 2,1 mill i skole i budsjettet. Er også lagt inn en forventet innsparing i økonomiplan.
- Hvorfor rådmannen ikke foreslår å flytte ungdomstrinnet i Hedalen? Det står noe om dette i saken. Det brukes ca. 2,2 mill i lønnsmidler til u-trinnet i Hedalen. Konkluderer med at reisetid, karakterer, elevundersøkelser osv. viser at det så langt er det beste for elevene i Hedalen å fullføre u-trinnet her.
- Tror det er viktig med en solid struktur når vi går inn i kommunestrukturdebatt.
- Vanskelig å svare på hvor lang tid som trengs. Dette avhenger av hva jobben skal innebære, som ligger i pkt 1 a og b i fellesforslaget. Det må vi ta en vurdering på, hva konkret som skal gjøres.
- Innsparing på Else-Turid sitt forslag: Antyder 2, 1 millioner.

Gruppemøter

Helland:

- Enighet om å ta utgangspunkt i fellesforslaget fra Sp og Ap.
- Storsveens forslag er mest ytterliggående, og skal i prinsippet stemmes over først.

Rustebakke:

- Bakgrunnen for mitt forslag er at det er mange som har snakket om og hatt denne ideen. Nå har vi fått oppklart dette, og jeg trekker mitt forslag – som er likt de andre.

Storsveen:

- Jeg synes dette er flaut. Jeg må gå hjem i dag, og ha vært med å vedtatt et vedtak som ikke sparer ett rødt øre. Trekker forslaget.

Tor Einar Fekjær:

- KOSTRA-tall 2014 viser at SAK har lyktes med å bringe kostnadene per elev ned.
- Må nå jobbe mot tilflytting og flere elever.

Helland:

- KOSTRA-talla slik de foreligger nå er foreløpige. Har oppfatta at det er noen feil, og vi må være forsiktige med å bruke disse foreløpig. I 2014 og 2015 har det vært en innsparing på 2,1 mill i skole.

Huseby:

- Har sett på fellesforslaget, og trekker sitt forslag.

Fremgaard:

- Foreslår at «SFO skal fortsatt ligge i nærområdet».

Huseby:

- I mitt forslag sto det at SFO skal knyttes opp mot skole eller barnehage.

Helland:

- Støtter Husebys forslag.
- Fellesforslaget enstemmig vedtatt.